

ด่วนที่สุด

ที่ พณ ๐๗๐๓/ ๕๑๖๕

กระทรวงพาณิชย์

๕๖๓ ถ. นนทบุรี ต. บางกระสอ

อ. เมืองนนทบุรี จ. นนทบุรี ๑๑๐๐๐

๑๘ ตุลาคม ๒๕๖๖

เรื่อง ข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับรายงานผลการจัดสถานะการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาไทยตามกฎหมายการค้า
สหรัฐอเมริกา มาตรา ๓๐๑ พิเศษ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๖

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๗/๒๐๙๗๘ ลงวันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๖๖

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
๑. สำเนาหนังสือสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (สำนักงาน ก.พ.) ด่วนที่สุด
ที่ นร ๑๐๑๒.๒/ว ๗ ลงวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๕๘
  ๒. สำเนาระเบียบ ก.พ. ว่าด้วยเงินเพิ่มสำหรับตำแหน่งที่มีเหตุพิเศษของข้าราชการพลเรือน
พ.ศ. ๒๕๕๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
  ๓. สำเนาพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑
  ๔. สำเนาพระราชบัญญัติเงินคงคลัง พ.ศ. ๒๕๙๑ และที่แก้ไขเพิ่มเติม และระเบียบ
กระทรวงการคลังว่าด้วยการจ่ายเงินค่าธรรมเนียมการจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญาเพื่อ
เสริมเงินงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๙

ตามหนังสือที่อ้างถึงสำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี (สลด.) ขอให้กระทรวงพาณิชย์แจ้งข้อมูล
เพิ่มเติมเกี่ยวกับสาระข้อเท็จจริงของประเด็นที่ขอให้คณะกรรมการพิจารณาให้ความเห็นชอบในสองประเด็น
ได้แก่ (๑) การเร่งรัดการพิจารณากำหนดให้ตำแหน่งนักวิชาการตรวจสอบสิทธิบัตรเป็นตำแหน่งที่มีเหตุพิเศษ
ให้ได้รับเงินเพิ่ม และ (๒) การพิจารณาแนวทางการขอหักเงินค่าธรรมเนียมการจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญา
ที่ต้องส่งเข้าเงินคงคลังไว้เป็นค่าตอบแทนการปฏิบัติงานนอกเวลาราชการของผู้ตรวจสอบสิทธิบัตร เพื่อช่วย
สะสางงานค้างสะสม ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงพาณิชย์พิจารณาแล้วขอเรียน ดังนี้

๑. เหตุผลและความจำเป็นในภาพรวม

๑.๑ แม้ตามรายงานผลการจัดสถานะการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาไทยตามกฎหมายการค้า
สหรัฐอเมริกา มาตรา ๓๐๑ พิเศษ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๖ (Special 301) ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๖ สหรัฐฯ รับทราบว่า
ไทยอยู่ระหว่างการเสนอแก้ไขพระราชบัญญัติสิทธิบัตร พ.ศ. ๒๕๒๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม เพื่อปรับปรุงขั้นตอน
การจดทะเบียนและรองรับการเข้าเป็นภาคีความตกลงกรุงเฮกว่าด้วยการจดทะเบียนการออกแบบผลิตภัณฑ์
อุตสาหกรรมระหว่างประเทศ แต่สหรัฐฯ ยังคงเน้นย้ำข้อห่วงกังวลเกี่ยวกับปัญหาการจดทะเบียนสิทธิบัตร
คำขอค้างสะสม และระยะเวลาพิจารณาคำขอรับสิทธิบัตร ซึ่งเป็นประเด็นสำคัญที่สหรัฐฯ ระบุให้ไทยอยู่ใน
บัญชีประเทศที่ต้องจับตามอง (Watch List: WL) ภายใต้ Special 301

๑.๒ การจดทะเบียนสิทธิบัตรเป็นส่วนสำคัญในการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา ซึ่งเป็น
ปัจจัยหลักของระบบทรัพย์สินทางปัญญา และการคุ้มครองสิทธิบัตรในระยะเวลาที่เหมาะสมจะเป็นการสร้าง

/แรงจูงใจ ...

แรงจูงใจและส่งเสริมการค้าและการลงทุนในประเทศไทย รวมทั้งเป็นส่วนสำคัญในการพัฒนาประเทศไปสู่ การขับเคลื่อนเศรษฐกิจด้วยนวัตกรรม (Value-Based Economy) ตามยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) ตลอดจนนำไปสู่การผลักดันให้ไทยหลุดจากทุกขั้วภัยใต้รายงาน Special 301 ในอนาคต ดังนั้น กระทรวงพาณิชย์ โดยกรมทรัพย์สินทางปัญญาจึงมีความพยายามอย่างต่อเนื่องในการพัฒนาระบบและนำ เทคโนโลยีใหม่ๆ มาเพิ่มความรวดเร็วในการปฏิบัติงานของผู้ตรวจสอบสิทธิบัตรและบริหารจัดการปริมาณ ค่าขอภายใต้ข้อจำกัดของอัตรากำลังในปัจจุบัน อย่างไรก็ตาม จำนวนคำขอมิแนวโน้มสูงขึ้นทุกปีและ กรมทรัพย์สินทางปัญญาประสบปัญหาการสูญเสียข้าราชการในตำแหน่งนักวิชาการตรวจสอบสิทธิบัตร โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มเภสัชภัณฑ์ และกลุ่มไฟฟ้าและดิจิทัล จึงได้เสนอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติสั่งการ ในสองประเด็นดังกล่าวข้างต้น

๑.๓ แม้ว่ากรมทรัพย์สินทางปัญญาได้รับการจัดสรรอัตรากำลังสำหรับตำแหน่งนักวิชาการ ตรวจสอบสิทธิบัตรเพิ่มในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๖๑ จำนวน ๘๘ ตำแหน่ง แต่ไม่สามารถรักษา บุคลากรดังกล่าวไว้ได้ โดยมีอัตราสูญเสียผู้ปฏิบัติงาน นับตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๖๐ จนถึงปัจจุบันร้อยละ ๓๒ อีกทั้ง ประสบปัญหาความล่าช้าในการสรรหาผู้ปฏิบัติงานทดแทน เนื่องจากวุฒิการศึกษาของผู้ตรวจสอบสิทธิบัตร เป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน การเปิดสรรหาในแต่ละครั้งมีผู้สมัครน้อย และเมื่อบรรจุแล้วยังต้องใช้ เวลาอบรมสั่งสมประสบการณ์ ๒ - ๔ ปี จึงจะสามารถปฏิบัติงานทดแทนผู้ปฏิบัติงานเดิมได้ โดยสาเหตุหลัก ของการสูญเสียผู้ปฏิบัติงาน เกิดจากความยุ่งยากซับซ้อนของงาน ความแตกต่างระหว่างคำตอบแทน ในภาคเอกชนกับหน่วยงานราชการซึ่งมีมากถึงร้อยละ ๑๕๙ และความแตกต่างของคำตอบแทนระหว่างหน่วยงาน ราชการด้วยกันเอง เพราะหากบรรจุในตำแหน่งวิศวกรหรือเภสัชกรในหน่วยงานราชการอื่นจะได้รับเงินประจำ ตำแหน่งเป็นรายเดือนเพิ่มเติมด้วย นอกจากนี้ การตรวจสอบคำขอรับสิทธิบัตรมีความละเอียดซับซ้อนและ ไม่สามารถดำเนินการให้จบกระบวนการได้ในเวลาราชการปกติ จึงมีความจำเป็นต้องเพิ่มระยะเวลาในการทำงาน ของนักวิชาการตรวจสอบสิทธิบัตรให้มากขึ้นผ่านการปฏิบัติงานนอกเวลาราชการ เพื่อเร่งรัดการสะสางงานค้าง สะสมให้สามารถดำเนินการอย่างรวดเร็วและมีความต่อเนื่อง

๒. กรณีขอมอบหมายให้กรมทรัพย์สินทางปัญญาร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการ ข้าราชการพลเรือน (สำนักงาน ก.พ.) เร่งรัดการพิจารณากำหนดให้ตำแหน่งผู้ตรวจสอบสิทธิบัตร เป็นตำแหน่งที่มีเหตุพิเศษให้ได้รับเงินเพิ่ม

๒.๑ รายละเอียดของการกำหนดเงินเพิ่ม

- ปัจจุบันตำแหน่งนักวิชาการตรวจสอบสิทธิบัตรเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ ประเภทวิชาการโดยได้รับอัตราเงินเดือน ตามหนังสือสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (สำนักงาน ก.พ.) ส่วนที่ ๑๐๑๒.๒/ว ๗ ลงวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๕๘ (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑)

- สำนักงาน ก.พ. ได้ออกระเบียบ ก.พ. ว่าด้วยเงินเพิ่มสำหรับตำแหน่งที่มีเหตุพิเศษ ของข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยระเบียบ ก.พ.๑ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๖ และระเบียบ ก.พ.๑ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๐ โดยข้อ ๕ ของระเบียบฯ กำหนดให้ข้าราชการซึ่งได้รับแต่งตั้งให้ปฏิบัติหน้าที่ ในตำแหน่งที่มีเหตุพิเศษ อาจได้รับเงินเพิ่มตามที่สำนักงาน ก.พ. ประกาศกำหนด และข้อ ๔ กำหนดให้ “เหตุพิเศษ” หมายความว่า “... การทำงานที่ต้องใช้ความรู้ ความชำนาญ ประสบการณ์ ซึ่งเป็นสาขาที่ขาดแคลน มีการสูญเสียผู้ปฏิบัติงานออกจากระบบราชการเป็นจำนวนมาก” (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๒)

๒.๒ ความคืบหน้าการดำเนินการ

กรมทรัพย์สินทางปัญญาได้ขอความอนุเคราะห์สำนักงาน ก.พ. พิจารณาให้ตำแหน่ง นักวิชาการตรวจสอบสิทธิบัตร เป็นตำแหน่งที่ได้รับเงินเพิ่มสำหรับตำแหน่งที่มีเหตุพิเศษ ตามระเบียบ ก.พ. ว่าด้วย เงินเพิ่มสำหรับตำแหน่งที่มีเหตุพิเศษของข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๒ โดยที่ผ่านมาได้มีการประชุมหารือร่วมกัน

ระหว่างสำนักงาน ก.พ. กับ กรมฯ และกรมฯ ได้จัดทำข้อมูลประกอบการพิจารณาในเรื่องดังกล่าวส่งให้สำนักงาน ก.พ. อย่างต่อเนื่อง โดยปัจจุบันสำนักงาน ก.พ. อยู่ระหว่างพิจารณาปรับปรุงระเบียบฯ ซึ่งหากร่างระเบียบดังกล่าว มีผลบังคับใช้แล้ว สำนักงาน ก.พ. จะดำเนินการพิจารณาและประกาศให้ตำแหน่งนักวิชาการตรวจสอบสิทธิบัตร เป็นตำแหน่งที่ได้รับเงินเพิ่มสำหรับตำแหน่งที่มีเหตุพิเศษภายใต้ระเบียบฯ ฉบับแก้ไขปรับปรุงต่อไป

๓. กรณีขอมอบหมายให้กรมทรัพย์สินทางปัญญาร่วมกับกรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง พิจารณาแนวทางการขอหักเงินค่าธรรมเนียมการจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญาที่ต้องส่งเข้าเงินคคงคลังไว้ เป็นค่าตอบแทนการปฏิบัติงานนอกเวลาราชการของผู้ตรวจสอบสิทธิบัตร เพื่อช่วยประสานงานค้างสะสม

๓.๑ ความสอดคล้องกับกฎหมาย ระเบียบ หรือมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง

- เงินค่าธรรมเนียมการจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญาถือเป็นรายได้ กล่าวคือ เงินที่หน่วยงานของรัฐจัดเก็บหรือรับไว้เป็นกรรมสิทธิ์ตามมาตรา ๓๑ แห่งพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ ซึ่งมาตรา ๓๔ ของพระราชบัญญัติฯ กำหนดให้ต้องนำส่งคลังตามระเบียบที่ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังกำหนด เว้นแต่จะมีกฎหมายกำหนดเป็นอย่างอื่น ดังนั้น เงินค่าธรรมเนียม การจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญาจึงต้องนำส่งคลังต่อไป (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๓)

- อย่างไรก็ตาม มาตรา ๔ วรรค ๒ (๒) แห่งพระราชบัญญัติเงินคงคลัง พ.ศ. ๒๕๙๑ และ ที่แก้ไขเพิ่มเติม กำหนดให้รัฐมนตรีมีอำนาจกำหนดข้อบังคับอนุญาตให้หัวหน้าส่วนราชการใดๆ หักรายจ่าย จากเงินที่จะต้องส่งเข้าบัญชีเงินคงคลังบัญชีที่ ๑ หรือส่งคลังจังหวัดหรือคลังอำเภอได้ ในกรณีที่เป็นรายจ่าย ที่จำเป็นต้องจ่ายตามระเบียบที่ได้รับความตกลงจากกระทรวงการคลังเพื่อเป็นค่าสินบนรางวัล หรือค่าใช้จ่าย ในการจัดให้ได้มาซึ่งเงินอันพึงต้องชำระให้แก่รัฐบาล และข้อ ๕ ตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วย การจ่ายเงินค่าธรรมเนียมการจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญาเพื่อเสริมเงินงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๙ กำหนดให้ เงินค่าธรรมเนียมการจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญาเพื่อเสริมเงินงบประมาณให้นำไปจ่าย หรือก่อนนี้ผูกพัน เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการปรับปรุงประสิทธิภาพการให้บริการส่งเสริมและคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาได้ เฉพาะรายจ่ายที่พึงจ่ายได้จากเงินงบประมาณรายจ่าย ตามงบรายจ่าย ดังต่อไปนี้ (๑) งบบุคลากร เฉพาะรายจ่าย ที่เป็นค่าจ้างชั่วคราว (๒) งบดำเนินการ (๓) งบลงทุน เฉพาะรายจ่ายที่เป็นค่าครุภัณฑ์ (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๔)

๓.๒ การดำเนินการ

กรมทรัพย์สินทางปัญญาอยู่ระหว่างมีหนังสือถึงกรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง เพื่อขออนุญาตหักเงินค่าธรรมเนียมการจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญาที่ต้องส่งเข้าบัญชีเงินคงคลัง ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานของกรมทรัพย์สินทางปัญญา สนับสนุน ค่าตอบแทนการปฏิบัติงานนอกเวลาราชการ และเร่งรัดการจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญา

จึงเรียนมาเพื่อโปรดดำเนินการต่อไปด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายภูมิธรรม เวชยชัย)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์

กรมทรัพย์สินทางปัญญา

กองพัฒนาความร่วมมือทรัพย์สินทางปัญญา

โทรศัพท์ ๐๒ ๕๔๗ ๔๖๕๓

โทรสาร ๐๒ ๕๔๗ ๔๖๕๑